

From: "Catrien Scholten-van der Scheer" <C.Scholten@drenthe.nl>;
Sent: ma, 30 nov 2015 14:12:13 +01:00
To: "Catrien Scholten-van der Scheer" <C.Scholten@drenthe.nl>;
Subject: jaarverslag 2014 Regionaal Landschap Drents-Friese Grensstreek (betreft Nationale Parken Dwingelderveld en Drents-Friese Wold en Oerlandschap Holtingerveld)
Attachments: 20140005 Aanbieding jaarverslag 2014 aan PS.pdf
Jaarverslag 2014 DFW DV HV_def eind 2015.pdf

Geachte griffier/secretaris,

In de bijlage stuur ik u de aanbiedingsbrief en het jaarverslag van de Stuurgroep Regionaal Landschap Drents-Friese Grensstreek ter informatie toe.
Bij de instelling van de Stuurgroep is afgesproken dat we de respectievelijke raden en bestuur jaarlijks door middel van het jaarverslag informeren over de voortgang.
De Stuurgroep Regionaal Landschap heeft het jaarverslag vastgesteld. De Stuurgroep is ingesteld als adviesorgaan van GS van Drenthe en legt als zodanig verantwoording af aan GS van Drenthe over de voortgang en uitgaven.
Wilt u de stukken verspreiden onder de leden van respectievelijk gemeenteraad, provinciale staten of algemeen bestuur? Bij voorbaat dank.
Mocht de bijlage van het jaarverslag te groot zijn, u kunt volstaan met de brief. Daarin staat een link naar onze website waarop we het jaarverslag ook hebben gepubliceerd.
Als er nog vragen zijn, kunt u contact met mij opnemen.

Met vriendelijke groet

Catrien Scholten
Gebiedscoördinator en secretaris Regionaal Landschap Drents-Friese Grensstreek
(omvat Nationaal Park Drents-Friese Wold, Nationaal Park Dwingelderveld en Oerlandschap Holtingerveld)
werkdagen maandag tot en met donderdag
telefoon 0592 365 726 (tevens mobiel)

provincie Drenthe, Postbus 122, 9400 AC ASSEN | Bezoekadres: Westerbrink 1, Assen
E: c.scholten@drenthe.nl | I www.drenthe.nl en/of
www.np-dwingelderveld.nl www.np-drentsfriesewold.nl www.holtingerveld.nl

[<https://login.drenthe.nl/pwm/public/resources/drenthe200jaar.jpg>]

Drenthe, al 200 jaar een provincie om trots op te zijn!

www.drenthe.nl/200jaar | [#drenthe200](https://twitter.com/drenthe200)

Algemeen Bestuur waterschap Reest en Wieden,
Gemeenteraden van de gemeenten Westerveld, De Wolden, Ooststellingwerf
en Midden Drenthe en Provinciale staten van Drenthe en Fryslân.

Assen,
30 november 2014

Referentie
2015003

Onderwerp:
Jaarverslag 2014

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij ontvangt u het jaarverslag 2014 van de Nationale Parken Dwingelderveld, Drents-Friese Wold en het Oerlandschap Holtingerveld. Het verslag is ook te downloaden op de website van Nationaal Park Drents-Friese Wold: http://www.np-drentsfriesewold.nl/documents/documents/overige-verslagen/jaarverslag-2014-dfw-dv-hv_def.pdf

In 2014 is een stevige basis gelegd voor de nieuwe structuur. 2014 is geëindigd met een financieel overschot van bijna 40.000 euro. Dit is vooral veroorzaakt doordat vanwege de discussie over de toekomst van de Nationale Parken in 2012-2013 niet alle voornemens tot uitvoering zijn gekomen. Bovendien is er bij veel organisaties bezuinigd, waardoor met name de samenwerkingsprojecten onder druk kwamen te staan. In 2015 is de energie gelukkig terug en wij verwachten dan ook in 2015-2016 weer duidelijk zichtbare resultaten te zullen boeken, met volledige aanwending van de beschikbare budgetten.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met het secretariaat Regionaal Landschap, Alie Molanus (0592) 365796 of Catrien Scholten (0592) 365726.

Hoogachtend,

H. van Hooft
Voorzitter
Regionaal landschap Drents-Friese grensstreek

C. Scholten-van der Scheer
Secretaris

Nationaal Park Drents-Friese Wold, Nationaal Park Dwingelderveld en Oerlandschap Holtingerveld

Juni 2015

Tekst: Secretariaat Regionaal Landschap Drents-Friese Grensstreek

Fotografie: IVN en Nationaal Park, Holtingerveld: Hans Dekker.

Nationaal Park
Dwingelderveld

Nationaal Park
Drents-Friese Wold

Holtingerveld

Inhoudsopgave

Voorwoord	5
Stuurgroep Regionaal Landschap	7
Uitgevoerde projecten 2014	8
Nationaal Park Dwingelderveld	8
Inrichtingsplan Dwingelderveld	8
Nationaal Park Drents-Friese Wold	8
Life project Drents-Friese Wold en Leggelderveld	8
Verkenning groot wild	8
Holtingerveld	9
Nationale en internationale Samenwerking	10
Nationale Parken in de Tweede Kamer	10
Europese Samenwerking via Europarc Federation	10
Communicatie en Educatie	11
Digitale Nieuwsbrieven	11
Natuurkrant	11
Bezuinigingen op het IVN door het Rijk	12
Werkgroep Communicatie & Educatie	12
Nationaal Park Drents-Friese Wold	12
Basis en pluspakket C&E	12
Vrijwilligers en Recreanten	12
Nationaal Park Dwingelderveld	13
Basis- en Pluspakket C&E	13
Communicatie rond project Inrichting Dwingelderveld	13
Oerlandschap Holtingerveld	14
Het verhaal van Drenthe	14
Werkgroep Recreatie	15
Bijlagen	17
Bestedingenplan 2014	18
Rekening 2014	19
Samenstelling Stuurgroep en werkgroepen eind 2014	20

Voorwoord

In 2014 heeft de Stuurgroep besloten dat ze de voorkeur geeft aan een onafhankelijk voorzitter. Om de nieuwe organisatie voor twee nationale parken en het Holtingerveld verder in te vullen, is behoefte aan een “neutrale, verbindende voorzitter, die niet gebonden is aan een van de partijen en die over voldoende tijd beschikt”.

Een kleine afvaardiging vanuit de Stuurgroep is met deze vraag in het hoofd op zoek gegaan naar een nieuwe voorzitter. Per 1 maart 2015 ben ik in die functie benoemd.

In het afgelopen jaar is een stevige basis gelegd voor de nieuwe structuur. Ik wil met alle partners dit jaar gebruiken om de samenwerking verder te verstevigen en uit te werken. Daarbij denk ik zeker ook aan samenwerking over de provinciegrenzen heen.

De twee nationale parken en het Holtingerveld bieden een interessante variëteit aan landschappen. Daarmee zijn ze belangrijk voor de toeristisch recreatieve ontwikkeling van Drenthe en Friesland. De uitstraling en attractiviteit ervan kan worden versterkt door het verhaal van het gebied nog sterker te presenteren, samenhang te brengen in de recreatieve voorzieningen en recreatieve en culturele evenementen in het gebied te organiseren.

Samenwerking met ondernemers, verenigingen van plaatselijk belang, gebiedseigenaren en overheden is daarvoor onontbeerlijk. De stuurgroep zal zich buigen over de visie die nodig is om aan dit proces richting te geven.

De Tweede Kamer heeft eind 2014 via een amendement aandacht gevraagd voor merkversterking van de Nationale Parken. Ik denk dat dat bij uitstek gelegenheid biedt om onze regio in nationaal en internationaal perspectief te plaatsen. Wij zullen daarbij gebruik maken van onze bestaande netwerken in Samenwerkingsverband Nationale Parken en (internationaal) de Europarc Federatie.

De natuur in onze regio is al mooi, de omvang is robuust. De komende jaren zullen we verder investeren in kwaliteit. Niet alleen voor de natuur, maar zeker ook voor beleving en als bron van inkomsten.

Met elkaar staan we voor een belangrijke uitdaging.

Henk van Hooft,
Voorzitter

Stuurgroep Regionaal Landschap

De Stuurgroep Regionaal Landschap Drents-Friese Gensstreek heeft in maart, juni en oktober 2014 vergaderd.

In maart waren de belangrijkste onderwerpen het neerzetten van de nieuwe organisatie en het invullen van de doelen zoals verwoord in de startnotitie Regionaal Landschap Drents-Friese Gensstreek. Zo is de werkgroep Recreatie ingesteld en een startnotitie C&E besproken (de werkgroep C&E was eind 2013 al ingesteld).

In juni is de voortgang van de faunaverkenning uitgebreid besproken. Besloten is toen om extra tijd te nemen om naast de ecologische belangen ook de economische gevolgen (recreatie en landbouw) en de sociale aspecten (wat is de belevingswaarde) beter in beeld te brengen.

In oktober heeft de stuurgroep de koers Communicatie en Educatie definitief vastgesteld. Gekozen is voor een groeimodel, waar gaande weg meer samenwerking en bundeling van doelen gaat plaatsvinden.

Verder is de begroting voor 2015 na een stevige discussie vastgesteld.

Uitgevoerde projecten 2014

Nationaal Park Dwingelderveld

Inrichtingsplan Dwingelderveld

Module 1, Inrichting Noordenveld, klimaatbuffers Anserveld en Kloosterveld, verwijderen weg Lhee-Kraloo, aanleg ecoduct en geluidswal A28 en familiepad en nieuw fietspad zijn nagenoeg afgerond. De hydrologie van het Dwingelderveld herstelt wonderbaarlijk snel. Mede dankzij het uitstrooien van heideplagsel, zijn ook de eerste heideplantjes en bijbehorende planten van schrale grond al aangetroffen. De eerste poelkikkers hebben het ecoduct bereikt. En de mensen tonen zich tevreden over het familiepad. De financiële bijdrage ten laste van het Nationaal Park budget loopt nog door tot en met 2015.

De schaapskudde van Natuurmonumenten (kooi aan de Noordkant van de heide) heeft een bijdrage ontvangen vanuit het Nationaal park voor de begrazing, maar zeker ook voor de cultuurhistorische en educatieve waarde van de kudde en de herder.

Aan recreatieve voorzieningen is een bijdrage geleverd aan het bezoekerscentrum om vanuit deze voorziening activiteiten voor recreanten en recreatie-ondernemers op te zetten.

Nationaal Park Drents-Friese Wold

Life project Drents-Friese Wold en Leggelderveld

In 2014 is het projectvoorstel om met name de hydrologie van de kwetsbare (zwak) gebufferde vennen in het Drents-Friese Wold te herstellen, goedgekeurd door de Europese commissie. Dat betekent 2,9 miljoen euro subsidie om o.a. de Oude Willem in te richten voor natuur. Belangrijkste doel daarbij is dat de waterpeilen in het voormalig landbouwgebied kunnen worden verhoogd. Dat heeft een gunstig effect op de grondwaterpeilen en de kweldruk van de vennen. Naast dit hydrologisch herstel van de Oude Willem, zal op diverse plaatsen bosopslag verwijderd worden om de vennen vrij te houden van blad en sloten die het voormalig productiebos moesten ontwateren, worden ook gedempt.

Verkenning groot wild

In het beheer- en inrichtingsplan Drents-Friese Wold is als doelstelling opgenomen dat er de komende 10 jaar ruimte moet komen voor grote wilde grazers. Een werkgroep heeft de verschillende grote grazers onderzocht op ecologisch, economische en maatschappelijke effecten. De voorlopige conclusie is dat van de 5 onderzochte soorten (ree, edelhert, damhert, wisent en wild zwijn) herintroductie

van het edelhert gewenst is. Het ree komt al veelvuldig voor. De wisent kan in Nederland niet zonder raster gehouden worden. Daarmee past het dier op dit moment dus niet in de wildernis gedachte van het Drents-Friese Wold. Bovendien is nog onvoldoende bekend hoe het dier op recreanten reageert. Voor het wilde zwijn is in zowel de provincie Drenthe als Friesland geen (politiek) draagvlak om de nulstand los te laten.

Het damhert en edelhert zullen zeker een toegevoegde ecologische en recreatieve waarde hebben. Damherten komen (illegaal) al voor in de omgeving. Die willen we graag een legaal verblijf bieden. Edelherten zullen naar verwachting op eigen kracht niet binnen 50 jaar het Drents-Friese Wold bereiken. Er zijn nog veel barrières tussen de huidige kuddes en het Drents-Friese Wold. Bovendien zijn de vrouwtjesdieren redelijk honkvast. We zullen verdere voorbereidingen treffen om de (her)introductie van edelhert en damhert in vrij levende populaties in het Drents-Friese Wold binnen nu en 5 jaar mogelijk te maken.

Ook de schaapskudde in het Doldersummerveld ontving een bijdrage vanuit het Nationaal Park ter ondersteuning van de ecologische en cultuurhistorische waarde ervan.

Holtingerveld

Vanuit de stuurgroep is voor het Holtingerveld dit jaar alleen ingezet op informatievoorziening en horeca op de poort. Natuurherstel en overige recreatieve voorzieningen was geen budget beschikbaar. In de Ootmaantlanden zijn nog wel de kansen voor een klimaatbuffer (gekoppeld aan de gebiedsontwikkeling Uffelte-Ruinen) verkend. Tot een concreet projectvoorstel heeft dat nog niet geleid.

Nationale en internationale Samenwerking

Nationale Parken in de Tweede Kamer

Begin 2013 heeft het Rijk de verantwoordelijkheid voor de Nationale Parken overgelaten aan de regio's (Zie jaarverslag 2013). In 2014 kwamen vanuit de fracties van de PvdA en D66 bezorgde geluiden over de toekomst van de Nationale Parken en de uitstraling van het merk. Dit heeft ertoe geleid dat de bezuinigingen op het IVN niet verder worden doorgezet en dat er 1 miljoen extra beschikbaar wordt gesteld voor het versterken van het merk Nationaal Park. Hoe dat verder wordt ingevuld moet in 2015 duidelijk worden. Er zijn suggesties gedaan om de dorpen en ondernemers rond de parken meer te betrekken en te kijken of er geen grotere eenheden nodig. Beide bewegingen hebben we in onze regio al ingezet.

Europese Samenwerking via Europarc Federation

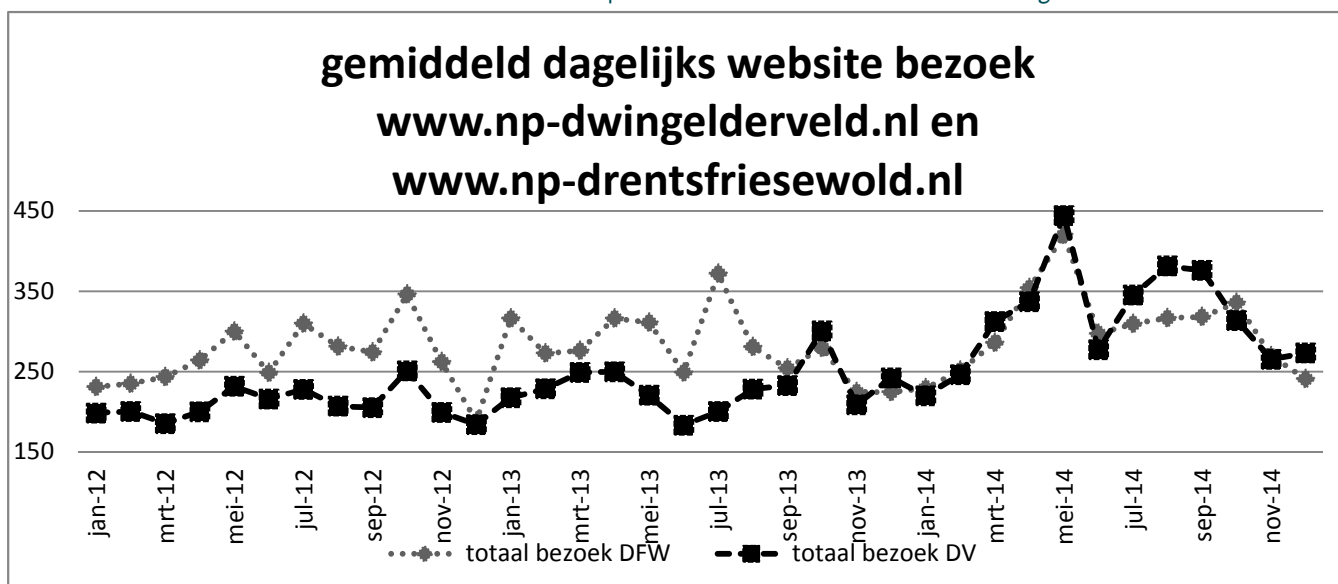
In februari 2014 is officieel de sectie Low Countries onder de Europarc Federatie opgericht. Lid van de sectie zijn de Europarcleden van de Nationale Parken en Nationale en Regionale landschappen in Nederland en België (nederlandstalig). Van 28 september tot en met 1 oktober 2014 werd de jaarlijkse conferentie van de Europarc Federatie georganiseerd in Killarney National Park, Ierland. Nico Driessen en Catrien Scholten bezochten namens de nationale parken in zuidwest Drenthe de conferentie. Centraal thema van de conferentie was "the value of nature" (intrinsieke waarde, waarde voor welbevinden en gezondheid, economische waarde, toeristische waarde etc). Naast het vaststellen van de strategie voor de komende jaren, was het meest belangrijke punt tijdens de General Assembly de verkiezing van een nieuwe bestuur. Het Samenwerkingsverband Nationale Parken (SNP) heeft zich daarbij de afgelopen periode nadrukkelijk ingezet om bij te dragen aan de verkiezing van Ignace Schops, directeur van het Regionaal Landschap Kempen en Maasland in Vlaanderen als nieuwe voorzitter van de Europarc Federation. Die inzet heeft zijn vruchten afgeworpen: Ignace Schops werd met een grote meerderheid van stemmen verkozen. Marjan Jager, oud-voorzitter van Nationaal Park Drents-Friese Wold was aftredend uit het algemeen bestuur.

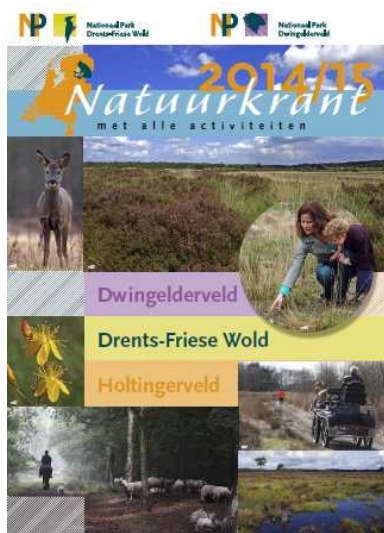
Naar aanleiding van de workshop natuur en gezondheid heeft Catrien Scholten in overleg met de voorzitter van het SNP, Joke Kersten, het initiatief genomen om alle al lopende initiatieven op dat vlak in de nationale parken in Nederland en België te inventariseren. Vervolgstappen om gezamenlijk in de sectie Low Countries tot een aanpak van natuur en gezondheid te komen, zullen in 2015 worden uitgewerkt.

Communicatie en Educatie

De Nationale Parken vertellen het verhaal van de Nederlandse Natuur
Beide Nationale parken hebben een website in de lucht gehad.

De website van het Drents-Friesse Wold is gemiddeld door 185 bezoekers per dag (was 189 in 2013) bezocht. De site van het Dwingelderveld had een gemiddelde van 187 bezoekers per dag (was 146). De site van het Dwingelderveld is afgelopen jaar opgeschoond en geactualiseerd en dat is dus niet onopgemerkt gebleven. Sinds juni 2014 is ook de website van het Holtingerveld in de lucht. Hiervan is de statistiek nog niet bekend

Digitale Nieuwsbrieven

Zowel voor het Drents-Friesse Wold als nu ook het Dwingelderveld worden digitale nieuwsbrieven verspreid, die aan de website gekoppeld zijn. De nieuwsbrieven worden 4-6 keer per jaar naar belangstellenden gemaild. De DFW nieuwsbrief naar 600 adressen, de DV nieuwsbrief naar ruim 300.

Natuurkrant

De Natuurkrant is in 2014 uitgegeven als gezamenlijke krant van Nationaal Park Dwingelderveld, Nationaal Park Drents-Friesse Wold en het Holtingerveld. De Natuurkrant is bestemd voor recreanten en toeristen. In de Natuurkrant staan alle belangrijke activiteiten vermeld in de gebieden op het vlak van natuur, recreatie en cultuurhistorie. De oplage is 40.000 en wordt verspreid via bezoekerscentra en recreatiebedrijven. Uit spontaan ontvangen reacties blijkt dat recreanten de krant hoog waarderen.

Bezuinigingen op het IVN door het Rijk

IVN coördineert en geeft uitvoering aan educatie en communicatie in 18 Nationale Parken, in opdracht van het Ministerie van Economische Zaken.

Met ingang van 2014 werd het beschikbare budget met 33% gekort en dit heeft consequenties gehad voor de inzet van IVN personeel in de Nationale Parken en de omvang van het Basispakket dat kon worden uitgevoerd. Om de kwaliteit van de communicatie en educatie te waarborgen en een helder gezamenlijk profiel te realiseren is met het aangepaste “minimum basispakket Communicatie & Educatie door IVN” gewerkt. Coördinatoren Communicatie en Educatie droegen samen met de partners in de Parken zorg voor de uitvoering van deze minimum variant van het basispakket en leverden gezamenlijk inspanning voor benodigde middelen om deze minimumvariant te kunnen uitvoeren. Dankzij financiering vanuit de provincie Drenthe, konden er in onze Nationale Parken naast het minimumpakket nog steeds extra activiteiten ontwikkeld worden.

Meer informatie is te lezen in het Jaarverslag 2014, Communicatie en Educatie Nationale Parken van het IVN.

Werkgroep Communicatie & Educatie

In 2014 is een nieuwe werkgroep Communicatie & Educatie van het Regionaal Landschap Drents-Friese Grensstreek van start gegaan. De werkgroep opereert in opdracht van de Stuurgroep Regionaal Landschap. De werkgroep heeft het Nationaal Park Drents-Friese Wold, Nationaal Park Dwingelderveld, het Holtingerveld en de tussenliggende gebieden als aandachtsgebied. In 2014 is een document opgesteld ‘De Koers van C & E’. Dit document vormt de basis voor een nieuw op te stellen meerjaren communicatieplan.

Nationaal Park Drents-Friese Wold

Basis en pluspakket C&E

De dag van de Nationale Parken werd op 25 mei 2014 gevierd. Het thema dit jaar was “Er zit muziek in de Nationale Parken”. In Zorgvlied is de “poort van het nationaal park” onthuld. Een initiatief van de dorpsgemeenschap die kansen ziet in de nabijheid van het Nationaal Park.

Op 6 juni presenteerden leerlingen van 5 VWO van het Stellingwerfcollege uit Oosterwolde de resultaten van hun onderzoek naar draagvlak de herstel maatregelen van de Vledder Aa. Dit project was onderdeel van Scholen voor Duurzaamheid.

Op 11 mei beleefden zo’n 150 leerlingen uit de provincie Drenthe de 'echte wildernis' van het Nationaal Park Drents-Friese Wold! Het was een samenwerkingsproject van IVN en terreinbeheerders.

Ook dit jaar waren er weer de maandelijkse bijeenkomsten van de Juniorrangers. Juniorrangers is een project vanuit de Europarc Federatie ontstaan. De club van het Drents-Friese Wold heeft dit jaar weer 4 nieuwe rangers gecertificeerd.

Vrijwilligers en Recreanten

Bij het buitencentrum is het blote voetenpad geopend. Dat het pad een succes is, blijkt wel. In de eerste week mocht Staatsbosbeheer al 200 betalende bezoekers ontvangen.

In de zomervakantie organiseerden het Nationaal Park Drents-Friese Wold en Staatsbosbeheer 5 natuurtheatervoorstellingen midden in het bos bij Appelscha.

Op 19 december werd het jaarlijkse uitje voor de vrijwilligers georganiseerd. Dit keer ging de reis naar het boomkroonpad bij Borger.

Essentieel voor een goed functionerende opvang van bezoekers, zijn de gastheren en –vrouwen van het Nationaal Park. Dat zijn recreatie-ondernemers uit de omgeving, die een speciale cursus gevolgd hebben over het Nationaal Park. Zij vertellen het verhaal aan de gasten. 2 keer per is er een informatiebijeenkomst om hen te informeren over alle ontwikkelingen.

Nationaal Park Dwingelderveld

Basis- en Pluspakket C&E

Het team van Natuurmonumenten heeft vanuit het bezoekerscentrum Dwingelderveld gezamenlijk een uitgebreid activiteitenprogramma in 2014 gerealiseerd.

Het bezoekerscentrum was voor publiek geopend tussen 1 april tot 1 november op alle dagen. In de winterperiode is het centrum op maandag en dinsdag dicht. Publieksonvangst gebeurt door een (vrijwillige) baliemedewerker, met behulp van folder- en kaartmateriaal, de vaste expositie en wisseltonoonstelling. Daarbinnen werd een groot aantal activiteiten georganiseerd. In de Natuurkrant en op de websites van het Nationaal Park en Natuurmonumenten is het totale activiteitenoverzicht op datum te vinden.

- 4 winteravondlezingen voor omwonenden en andere belangstellenden.
- Voor ondernemers: Gastheerschapsdag georganiseerd op 1 december en deelname aan de Gebiedssafari van de gemeenten De Wolden en Westerveld.
- Scholenprogramma BIG 5 in de 1^e week juni
- Begeleiding en ondersteuning van de 75 vrijwilligers onder andere door middel van bijeenkomsten, scholing en faciliteiten. We kennen de volgende vrijwilligersfuncties: balie, natuurgidsen, activiteitenbegeleiders, evenementenorganisatoren, tuinbeheer, speelnatuur en vrijwillige boswachters
- Organisatie Dag van het Nationaal park op 25 mei met als thema “er zit muziek in de nationale parken” en Open dag Inrichtingsplan op 6 september.
- Een breed Excursieprogramma voor bezoekers. Onder andere zondagmiddagexcursies, reeën avondexcursies, thematische excursies, huifkartochten.
- Begeleide kinderactiviteiten (met name een programma in schoolvakanties, diverse themadagen)
- Evenementen (3 Wilde Buiten Dagen, schaapscheerdersfeest, Tuinmarkt, Midzomernachtloop, Chocozonntag, Kerstwandeling Ruinen)

Verder werken we mee aan de algemene communicatie van het nationaal park door inzet voor redactie website NP Dwingelderveld (in 2014 is de hele website geactualiseerd), digitale nieuwsbrief informatie verzamelen en samenstellen, redactionele bijdragen aan Veldspraak en Natuurkrant, distributie Natuurkrant, bezoek recreatieondernemers, sociale media vullen twitter (@Dwingelderveld en @BCDwingelderveld), persberichten, verspreiding NP-activiteitenaffiche

Communicatie rond project Inrichting Dwingelderveld

In het voorjaar van 2014 zijn er verschillende informatiebijeenkomsten georganiseerd over module 2, Spier-Moraine. Voor dit gebied is een ontwerp inrichtingsplan en een watergebiedsplan opgesteld en ter inzage gelegd. Voor de informatie-avonden was veel belangstelling. En zowel mondeling als schriftelijk zijn veel vragen gesteld. Met name vanuit de bewoners/agrarische bevolking zijn twijfels bij de capaciteit van de beoogde waterafvoer. Provincie en waterschap werken alternatieven beter uit.

Open dag

Op 6 september hebben we een open dag georganiseerd. Op 6 locaties hebben we aan het publiek laten zien wat er in module 1 van het Inrichtingsplan gerealiseerd is. Er was redelijk wat belangstelling. En de bezoekers waren in overgrote meerderheid positief over het resultaat. Met name de inrichting Noordenveld en het nieuwe familiepad en fietspad langs de Hoozeveense Dijk.

Oerlandschap Holtingerveld

Het verhaal van Drenthe

De basis voor de Toegangspoort is gelegd en ontbrekende zaken moeten nog worden ingevoegd. Wat o.a. nog ontbreekt, is een startpunt voor de bezoeker waar duidelijk wordt wat er allemaal in het Holtingerveld valt te zien en te beleven. Ook een kleinschalige horecavoorziening met sanitair ontbreekt nog.

De gemeente Westerveld, Staatsbosbeheer en de provincie Drenthe zijn al geruime tijd aan het verkennen hoe de informatievoorziening gestalte kan krijgen.

Het bijzonder verhaal van 'een landschap gekneed door ijs en oorlog' moet worden verteld en beleefbaar worden gemaakt. Een aantal routes is al aangelegd maar het verhaal achter de ijstijd en het ontstaan van de Havelterberg en de oorlog met zijn vliegveld, de kraters en de bijzondere flora en fauna wordt nog onvoldoende duidelijk gemaakt aan de bezoeker. Beleefbaar maken kan via moderne middelen zoals apps op je smartphone, het plaatsen van objecten zoals een oude bommenwerper, het plaatsen van borden bij de hangars en start en landingsbaan (al gereed maar nog niet geplaatst), het bouwen van een uitkijktoren in combinatie met het afdalen in de aarde om de aardlagen te zien, allemaal opties om de beleefbaarheid te vergroten....

Opties

De infovoorziening en beleving vinden niet zozeer plaats binnen de muren van een gebouw maar juist buiten in de natuur. Om de infovoorziening ook op de poort van de grond te krijgen zijn nu bij de projectgroep Holtingerveld een aantal opties in beeld.

Optie 1

Lange tijd was de gedachte om samen met een ondernemer een informatievoorziening in de vorm van een gebouw neer te zetten. In dat gebouw zou dan plaats moeten zijn voor informatievoorziening, het startpunt voor wandelingen langs de beleefbaar gemaakte routes en dat alles in combinatie met een door de ondernemer te runnen kleinschalige horecafunctie. Ook een Toeristisch Infopunt (TIP) en het onderbrengen van een deel van de collectie van het archeologisch centrum Zuidwest Drenthe (rendiercollectie) behoort tot de mogelijkheden. Financiering van een gebouw met een omvang die voldoende is om deze publieke functies onder te brengen zal grotendeels met publieke middelen moeten worden gefinancierd. Middelen die vooralsnog niet voor handen zijn.

Optie 2

Een andere mogelijkheid is het loskoppelen van de horeca en infovoorziening. Dit biedt de horecaondernemer de mogelijkheid om een paviljoen te bouwen waarin een kleinschalige horecavoorziening is ondergebracht. Hij kan zelf bepalen of hij brood ziet in de verkoop van o.a. outdoorspullen, gadgets, routekaarten en boeken. In dit paviljoen zal ook de TIP moeten zijn ondergebracht. In het bestemmingsplan is daar al ruimte voor. De publieke partijen besteden hun middelen voor een beperkt deel in de kwaliteit van het door de ondernemer te bouwen paviljoen maar voor het grootste deel in het beleefbaar maken van de routes. De lammerkooi staat voor een groot deel van het jaar leeg. De ruimte kan gepacht worden van de stichting Holtinger schaapskudde en o.a. onderdak verschaffen voor mobiele tentoonstellingen van het archeologisch centrum.

Gezien de beperkte financiële middelen, is ervoor gekozen om optie 2 (in etappes) verder uit te werken. Allereerst zal in 2015 een kleinschalige horecaruimte gerealiseerd worden en de eerste onderdelen van het verhaal van het Holtingerveld. Voor de verbeelding van het verhaal in combinatie met een gebouw is een architectenbureau gekozen uit 3 bureaus.

Werkgroep Recreatie

In de aanvankelijke structuur wilden we werken met een werkgroep Communicatie, Educatie en Recreatie. In de praktijk zijn de opgaven op het gebied van Recreatie in het Regionaal Landschap omvangrijk en van een andere grootte dan Communicatie & Educatie. De stuurgroep heeft daarom besloten een aparte werkgroep Recreatie in te stellen. De eerste opgave voor de werkgroep Recreatie gaat over het fysiek beter vindbaar en zichtbaar maken van de grote gebieden. Onder andere door de bebording en verwijzingen van af de snelwegen te verbeteren.

Bijlagen

Bestedingenplan 2014

Bestedingenplan Regionaal Landschap 2014

Nationaal Park
Dwingelderveld

Nationaal Park
Drents-Friese Wold

		NP budget provincie			Anders beschikbaar gesteld		
Actielijnen/thema's		2014	2015	2016	2014	2015	2016
Drents-Friese Wold							
1 N&L: Hydrologisch herstel		23.978	40.000	40.000	p.m.		
2 N&L: Natuurlijke ontwikkeling en begrazing		45.000	18.978	21.358			
3 Educatie, Communicatie en marketing		50.000	50.000	50.000			
4 Duurzame economie (incl recreatievoorzieningen)		20.000	35.000	40.000			
5 Organisatie en financiering		10.000	10.000	10.000			
<i>Totaal DFW</i>		<i>148.978</i>	<i>153.978</i>	<i>161.358</i>			
Dwingelderveld							
6 N&L: Hydrologisch herstel		90.000	90.000	57.620			
7 Cultuurhistorie		29.000	30.000	30.000			
8 Educatie, Communicatie en Marketing		56.000	50.000	60.000			
9 Recreatieve voorzieningen		30.000	30.000	45.000			
10 Organisatie, financiering en onderzoek		10.000	10.000	10.000			
<i>Totaal DV</i>		<i>215.000</i>	<i>210.000</i>	<i>202.620</i>			
Holtingerveld							
11 Economie: proces Poort doorontwikkeling incl bedrijvigheid en horeca					40.000		
12 C,E&M: Informatievoorziening, themaroutes en ontsluiting					211.000		
13 Recreatie(zonering), betrekken ondernemers, natuurspeelplaats					25.000		
14 Natuur en water					p.m.		
15 Archeologie en cultuurhistorie					p.m.		
<i>Totaal Holtingerveld</i>					<i>276.000</i>		
Overig (tussenliggend gebied)							
16 Landschapskwaliteit							
17 Recreatievoorzieningen							
18 Duurzame economie							
19 Communicatie, Educatie, Marketing							
Totaal		363.978	363.978	363.978	276.000	0	0

Rekening 2014 (indicatief)

NP budget provincie		Anders beschikbaar gesteld	totaal beschikbaar	uitgegeven
Actielijnen/thema's	2014	2014		
Drents-Friese Wold				
1 N&L: Hydrologisch herstel	€ 23.978	p.m.	€ 23.978	€ 10.000
2 N&L: Natuurlijke ontwikkeling en begrazing	€ 45.000		€ 45.000	€ 44.470
3 Educatie, Communicatie en marketing	€ 50.000		€ 50.000	€ 47.585
4 Duurzame economie (incl recreatievoorzieningen)	€ 20.000		€ 20.000	€ 12.019
5 Organisatie en financiering	€ 10.000		€ 10.000	€ 7.801
<i>Totaal DFW</i>	<i>€ 148.978</i>		€ 148.978	€ 121.875
<i>overschot; € 24.000 reserveren voor foldermateriaal</i>				€ 27.103
Dwingelderveld				
6 N&L: Hydrologisch herstel	€ 90.000		€ 90.000	€ 90.000
7 Cultuurhistorie	€ 29.000		€ 29.000	€ 29.000
8 Educatie, Communicatie en Marketing	€ 56.000		€ 56.000	€ 55.610
9 Recreatieve voorzieningen	€ 30.000		€ 30.000	€ 30.000
10 Organisatie, financiering en onderzoek	€ 10.000		€ 10.000	€ 13.318
<i>Totaal DV</i>	<i>€ 215.000</i>		€ 215.000	€ 217.928
<i>tekort</i>				€ -2.928
Holtingerveld				
11 Economie: proces Poort doorontwikkeling incl bedrijvigheid en horeca		€ 45.000	€ 45.000	€ 24.791
12 C,E&M: Informatievoorziening, themaroutes en ontsluiting		€ 211.000	€ 211.000	€ 7.174
13 Recreatie(zonering), betrekken ondernemers, natuurspeelplaats			€ -	
14 Natuur en water		p.m.	€ -	€ -
15 Archeologie en cultuurhistorie		p.m.	€ -	€ -
<i>Totaal Holtingerveld</i>		€ 256.000	€ 256.000	€ 31.965
<i>overschot voor informatiepunt en proces 2015</i>				€ 224.035

Eind 2014 resteert van het Nationaal Park budget nog ca € 45.000 Foldermateriaal van met name NP Dwingelderveld is achterhaald en wordt alsnog geactualiseerd begin 2015 met dit budget. Voor hydrologisch herstel Drents-Friese Wold is € 15.000 over dankzij de toegekende LIFE subsidie.

Restant van € 224.034 Holtingerveld. € 211.000 is bestemd voor informatiepunt met route-invulling. € 13.034 wordt in overgezet naar 2015 voor procesbegeleiding.

Definitieve afrekening van het budget 2014 vindt eind 2015 plaats.

Samenstelling Stuurgroep en werkgroepen eind 2014

De organisatie van de Samenwerking in het Regionaal Landschap krijgt steeds meer vorm. De opgaven zijn beschreven in de startnotitie Regionaal Landschap, zoals vastgesteld in december 2013.

Stuurgroep Regionaal Landschap

Voorzitter, provincie Drenthe	R. Munniksmä
Provincie Drenthe – secretaris	Mw C. Scholten
Provincie Fryslân	J. Kramer
Waterschap Reest en Wieden	K. Spijkervet
Gemeente Westerveld	H. Geertsma
Gemeente Ooststellingwerf	J. Veenhouwer
Gemeente De Wolden	J. ten Kate
Gemeente Midden Drenthe	G.J. Bent
Staatsbosbeheer	B. Hummelen
Natuurmonumenten	W. Alblas
Het Drentse Landschap	E. van der Bilt
LTO Noord	K. Flinkert
Recreatieschap Drenthe	H. Hartog
Recron	R. Beerendonk
Drents Particulier Grondbezit	R. Eekman Rooda
Maatschappij van Weldadigheid	S. Simonse

Ambtelijke voorbereidingsgroep

Provincie Drenthe – voorzitter	Mw C. Scholten
Provincie Drenthe – secretaris	Mw A. Molanus
Provincie Fryslân	H. Valk/ mw I. Gjaltema
Waterschap Reest en Wieden	S.Bootsma
Gemeente Westerveld	Mw A. Poelman/J. Kamping
Gemeente Ooststellingwerf	Mw P. Dekker
Gemeente De Wolden	Mw I. de Groot
Gemeente Midden Drenthe	Mw M. Huisjes
Staatsbosbeheer	B. Jenster
Natuurmonumenten	R. Kreetz
Het Drentse Landschap	U. Vegter
LTO Noord (agendalid)	vacature
Recreatieschap Drenthe	Mw H. Mulder
Recron	K. Bron
IVN	N. Driessen
Maatschappij van Weldadigheid	S. Simonse
Drents Particulier Grondbezit	agendalid

Werkgroep Communicatie, Educatie en marketing

IVN, voorzitter	N. Driessen
Provincie Drenthe (Holtingerveld)	H. Dekker
Natuurmonumenten	C. de Jong
Gemeente De Wolden	Mw I. de Groot
Staatsbosbeheer	H. Kruk
IVN	Mw N. de Boer
Gemeente Midden Drenthe	Mw M. Huisjes
Gemeente Ooststellingwerf	Mw. L. Huisman
Gemeente Westerveld	Mw G. Ebbeling
Provincie Drenthe, agendalid	Mw C. Scholten

Werkgroep recreatie

Recreatieschap, voorzitter
Recreatieschap
Gemeente Westerveld
Gemeente Midden-Drenthe
Gemeente De Wolden
Staatsbosbeheer
Tourist Info
Natuurmonumenten
Maatschappij van Weldadigheid
Gemeente Ooststellingwerf
Provincie Drenthe
Het Drentse Landschap

Mw H. Mulder
R. Nijdam
Mw G. Ebbeling/mw A. Poelman
Mw M. Huisjes
Mw I. de Groot
Mw J. Bijmolt
Mw L. Veening
Mw O. de Lange
S. Simonse
Mw L. Huisman
Mw C. Scholten
H. de Graaff

Projectgroep Holtingerveld

Provincie Drenthe (vz)
Staatsbosbeheer
Provincie Drenthe
Gemeente Westerveld
Natuurmonumenten
Defensie
Adviseur

H.van der Horst
H. Beens
mw A. Molanus/ H. Dekker
D. Buiten

R. Mudde
A. Kerssies